

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: K 28—
celo leto naprej K 28—
pol leta 14—
četrt leta 7—
na mesec 2-50

za Nemčijo:

K 33—
celo leto naprej K 33—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 38—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 88.

Izhaaja vsak dan svojo izveščenja modeljo in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parje in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročilne se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoji ponj:

celo leto naprej K 26-40 | četrt leta 6-60
pol leta 13-20 | na mesec 2-20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Prvi parlamentarni poraz programa ponemčenja države.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 5. junija.

Posl. dr. Krek je danes v kratki programatični izjavi, ki jo je označil kot prvi odgovor jugoslovanske delegacije na vladne načrte, obsežne v prestolnem govoru, poudaril, da se da sicer spremeniti poslovnik, da pa ni mogoče spremeniti številnega razmerja narodov v državi.

Kmalu na to je zbornica na manifestanten način pokazala, kako resnične so te besede. Z 203 proti 183 glasovi je v poimenskem glasovanju sprejel predlog posl. dr. Frante, da se morajo v bodoče sprejemati vsi govori dobesedno v uradni stenografski zapisnik, ali z drugimi besedami: od sedaj se bodo morali stenografirati in v zapisniku objavljati tudi nemški govori in stereotipni opazki protokola »der Redner spricht slovenisch« je za vedno odklenalo.

Ta sklep je največjega principijalnega pomena. Parlament je pred vsem svetom pokazal, da država po svoji večini ni nemška, zastopniki vseh nemških narodov so posvedočili, da so odločeni odbiti vsak poskus dati državi lažljivo nemško krinko, uveljaviti so v konkretnem slučaju princip enakopravnosti v zakonodajnem zboru avstrijske narodnostne države. Rezultat glasovanja so pozdravile nemške stranke z živahnim odobravanjem, ki pa ni imelo nobenega priklusa po škodoželjnem triumfu nad poraženimi Nemci. Zmaga pravičnega principa je napolnila naše zastopnike z iskrenim zadoščenjem, ne bo jih pa gnala v ekstreme ter jih ne bo zapeljala v to, da bi skušali sedaj s skrajno konsekvencnostjo dražiti poražene nasprotnike ter jim dajati povoda za proti parlamentu naperjene naklepe.

Zmaga principa jezikovne enakopravnosti v državnem zboru pomeni prvi parlamentarni poraz politike takozvanih nemških »Voraussetzungen«. Kdo bi se upal priti še z nemškim državnim jezikom, kdo upal trditi, da je po današnjem glasovanju še mogoče misliti na »preustroj države« v smislu znanih radikalnih programov, v smislu programa grofa Clam - Martinica samega?

Tudi grof Clam - Martinic je bil danes poražen. Tistih 183 glasov, ki so jih oddale nemške stranke proti predlogu dr. Frante, je bilo oddanih tudi za vladno, s katere sistemom je predlog v direktnem nasprotju. Pokazalo se je, da vladni sistem ni mogoče. Nastaja vprašanje, kako si bo vlada grofa Clam - Martinica dobila proračunske provizorije? Na to vprašanje pač ni težko odgovorjati: sploh ga ne bo dobila. Grof Clam je danes načelnik kabineta, kateremu je spodkopana življenjska podlaga. Njegovi dnevi morajo biti šteti.

Državna politika mora kreniti na druga pota. »Volja narodov, ki hočejo živeti, se ne da spremeniti,« je med živahnim odobravanjem slovenskih tovarišev dejal danes govornik Jugoslovanskega kluba dr. Krek. »Kdor to poskuša — ta je sovražnik države!« Današnji dan bi moral roditi spoznanje, da po dosežanju kopitu ne gre naprej, in roditi bi moral tudi pozitivne uspehe, da se stari sistem nadomesti z novim: demokracijo, pravičnostjo. Clam-Martinic bo izginil, ne verjamemo, da bi mu mogel slediti mož drugega imena toda istega mišljenja.

Važno je na podlagi današnjega glasovanja tudi konstatirati, da so se združile proti principu enakopravnosti vse nemške stranke. Tudi

nemški socijalni demokratje so končno očitno pokazali, da je njihova nacionalna objektivnost prazna fraza, zapustili so pozicijo svoje dozdevne narodnostne nevtiralnosti. Zmagal je med njimi Scheidemannov duh. V bodoče jih bomo smeli resno upoštevati kot podpornike nemškega državnega sistema. Jasnost v takih zadevah je vsekakor koristna.

Razveseljena je solidarnost, ki so jo pokazale nemške stranke. Morda je je danes prvič zgodilo, da so se vsi Nemci složno uprli germanizatorični misli. Doseči to solidarnost ni bila lahka stvar in radostno smemo konstatirati, da je igral pri tozadevnih pogajanjih Jugoslovanski klub jako odlično posredovalno vlogo. Na doseženi podlagi je treba sedaj graditi naprej. Ne le v negativnih ciljih, tudi v pozitivnih načrtih bi se dala polagoma doseči paralelnost nazorov in solidarnost nastopov. Pri tej priliki pa ne smemo prezreti, da je bil nastop nemških strank premalo pripravljen. Nemci so sklicali vse svoje ljudi — manjkalo jih je komaj 25 — na nemški strani je bilo 70 poslancev odsotnih. Ta nedostatek v režiji bi bil mogoče onemogočiti ves uspeh današnjega dne. Tudi Jugoslovanski klub bo moral svojo sicer izvrstno delujočo organizacijo v tem oziru spopolniti. Danes je od 33 naših poslancev manjkalo jih 10 — deloma iz prav nevažnih vzrokov. Uvesti bo treba strožjo klubovo disciplino in v bodoče ne bomo zabeležili le, da niso bili navzoči poslanci kakor dr. Šusteršič in Jaklič ter dr. Fon, temveč našli bomo celi seznam tistih, ki s svojo nenavzočnostjo ogrožajo uspeh tako važnih akcij, kakor je bila današnja.

Nemških strank se je polastila zvečer velika depresija in Nationalverband se je resno posvetoval, ali naj jutri pri tretjem čitanju glasuje proti novemu poslovniku, za katerega je treba, v kolikor vsebuje spremembo državnega temeljnega zakona dvotretjinska večina. Ne verjamemo, da bi se upali Nemci tako očitno deklarirati kot sovražniki parlamentarizma. Zato tudi ni polagati na trditve nemških krogov, da nastaja resna parlamentarna kriza, nobenega posebnega pomena. Večina parlamenta je za parlament, s tem dejstvom mora računati danes vsaka avstrijska politika.

Prvi nemški naskok na parlament.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 6. junija.

Zmaga ideje pravičnosti in enakopravnosti vladi in Nemcem ni dala spati. Še snoči so se posvetovali nemški klubi pozno v noč, kako spremeniti uspeh nemških strank v poraz. Iz nemškega tabora so prihajale grožnje in začela je delovati znana radikalna parlamentarna kampanja, kateri je vsaka prilika dobra, da si odpre toli zaželeno pot do ustavnega prevrata.

Reči se mora, da je tudi vlada pošteno storila svoje, da se posreči namem, naperjen proti večerj v drugem branju sprejeti lex Franta.

Nemci so se postavili na stališče, da v tretjem branju ne glasujejo za spremenjeni poslovnik ter tako onemogočijo (ker je glede nekaterih paragrafov potrebna dvotretjinska večina) njega definitivno sprejetje, ako nemške stranke ne preklicajo lex Franta, oziroma ne sprejme tako, kakor bi bilo Nemcem ljubo. Nemška zahteva je šla torej za tem, da tudi v bodoče ostane nemščini praktični privilegij edinega parlamentarnega protokolarne jezika.

Že na vse zgodaj so pričela pogajanja in na vseh koncih in krajih so se vršile konference, so se pojav-

ljali kompromisni predlogi. Intervencija v prilog Nemcem ni le vlada, temveč grof Clam - Martinic si je skušal dobiti večjo pomoč. Dopoldne je prišel v parlament generaladjutant p. Bobkovicz ter je konfiriral s čestitimi voditelji.

Že v večeršnjem poročilu smo poudarjali, da gre slovanskim in sploh nemškim strankam v glavnem za princip in da se nočejo venčati s ceninimi lavorikami zmage. Iz tega razpoloženja si je tudi razlagati, da je na slovanski strani zavladalo mnenje, da se naj poskusi doseči kompromis, ki bi Nemcem nekoliko olajšal depresijo ter jim na drugi strani izbil iz rok argument o praktičnih težkočah, ki da se stavi steno grafičanju govorov v 8 jezikih nasproti. Gotovo je tudi, da so hoteli slovanske stranke odpraviti vsak povod, ki so ga iskali gotovi nemški krogi, da naskočijo in razbijajo parlament. Morda je bila taktika slovanskih strank, katerim na čelo sta se postavila Češki Svaz in Jugoslovanski klub, neutemeljena, vsekakor niso Nemci zaslužili koncilijantnosti, ki so jo kazale slovanske stranke. Spominimo se le na afero predsedniške kandidature: Slovani so bili principijelno pripravljeni, akceptirati nemškega predsednika, ugovarjali so le osebni dr. Grossa. Nemci, ki so v parlamentu v manjšini, se niso niti na najtežjeje ugovore ozirali. Vztrajali so pri dr. Grossu. Ako bi bile nemške stranke takrat hoteli, bi bile kot večina lahko izvolile drugega predsednika. Storile pa tega niso iz oziroma na nemoteno delovanje parlamenta. To koncilijantnost so Nemci danes vrnili s tem, da so tokrat kot manjšina zahtevali koncesije, katerih pri volitvi predsednika večini niso hoteli dovoliti. Stara nemška resnica pravi: Ja, Bauer, das ist was anderes! Tudi bojazen, da se parlament razbije, je prevelika. Naš parlament ne zboruje le zato, ker tako zahteva ustava, ker to odgovarja splošni želji prebivalstva, temveč predvsem zato, ker ga država potrebuje. Sam cesar je poudaril, kako važna vloga pripada avstrijskemu državnemu zboru v mirovni akciji. Vprašanje, ali naj vlada ustrezno gotovim željam Wolfvovih ljudi, torej ni le vprašanje strank, ki iskreno žele obnovitev parlamentarnega življenja, temveč je tudi zadeva, o kateri bi v kritičnem trenutku izpregovoril besedico z grofom Clam-Martinicom tudi grof Czernin.

In končno: Kdo izmed pametnih nemških politikov ne bi razumel, da se odigrava obnovitev avstrijskega parlamentarizma pred očmi cele Evrope, pred silno pozornimi očmi naših sovražnikov. Ali more trezen avstrijski politik v sedanjem času izločiti državo moralnemu porazu, da je pustila razbiti parlament zato, ker se je izrekel za najprimitivnejšo pravo avstrijskih narodov? Na to vprašanje naj odgovore one nemške stranke, ki so se danes zopet enkrat postavile na stališče, da hočejo obnovitev države le v smislu svojih programov ali pa sploh ne . . .

Kakor rečeno, dovoljeno je domniti, ali je bilo priporočljivo, da so se nemem. stranke sploh spuščale v kompromisna pogajanja. Lex Franta je sprejeta, večina se je odločila za ravnopravnost — dejstvo se ne da spreminjati. Gotovo pa se mora na drugi strani priznati, da so Slovani ravnali v pošteno voljo, storili vse, da se ohrani parlament.

Vsled konferenc, ki so trajale ves dan, je morala biti seja zbornice dvakrat, ob 11. in ob 4. prekinjena, zavrnjen je bil eden kompromisni predlog za drugim, in šele zvečer se je poljskemu poslancu dr. Leu posrečilo, sestaviti formulo, ki menda zagotovo sprejete poslovnik.

Dr. Leo je namreč predlagal: lex Franta ostane nespremenjena, zbornica pa sprejme resolucijo, v kateri izreče, kako se naj lex Franta praktično izvaja. Nemški govori naj pridejo namreč v dobesednem nemškem prevodu v tekst protokola, originalno besedilo pa se naj objavi v posebnem drugem delu protokola.

Nemci so se sicer razdvojili, toda nemške stranke so plačale končno rešitev poslovniške reforme morda mnogo dražje. Z Leonovo formulo ostane protokol in praksi vendarle nemški. Načelo popolne enakopravnosti ne bo konsekvencno izvedeno in nemški govori dobijo odij, da niso popolnoma enakovredni nemškim. Le nemški prevod pride v glavni del protokola, original se mora zadovoljiti s postranskim prostorom. Leonova formula sicer še ni oficijelno odobrena. Ker se pri tretjem čitanju ne more glasovati o nikakih novih predlogih, je bila Leonova resolucija odkazana poslovniškemu odboru. Najbolje bi pač bilo, da bi ostala tam za vedno pokopana.

V ostalem je bil sprejet reformirani poslovnik z lex Franta vred z vsemi glasovi, proti glasovom nemškega Nationalverbanda, ki se je tako še nazadnje osmešil z otroškim kljubovanjem reformi, katero so baš njegovi voditelji označevali za predpogojo obnovitve zdravega parlamentarnega življenja. Seveda, predstavljali so si stvar nekoliko drugače. Nemški demonstraciji se je z aplavzom pridružil tudi poročevalec posl. Hummer, ki je odločil tik pred glasovanjem svoje mesto.

Sedaj skušajo nemški radikali zasnovati intrigo v gosposki zbornici. Pridobiti hočejo tam gotove kroge za to, da bi naj gosposka zbornica z obstrukcijskimi taktikami vendarle še izsilila kako »remeduro«. Pa se bodo motili.

Prav karakteristično ozadje k nemškim proti enakopravnosti narodov in složenemu delovanju parlamenta naperjenim naklepom je tvoril danes popoldne prizor, ki se je odigral v zbornici, ko je predsednik prečital odgovor slavnega našega Boroeviča na čestitke parlamenta k zmagi pri Jamljah. Besede generala Boroeviča: »veseli me, da Vam morem sporočiti, da so se sinovi vseh avstrijskih narodov v bratski složnosti borili kot levi ter se pokrili z nevenljivo slavo«, so izzvale na slovanskih klopih burno odobravanje. Zlasti Jugoslovani so priredili Boroeviču radostno ovacijo in v zbornici so zaorili mogočni »Živio naš Boroevič! Slava našim junakom!« In proti nemškim klopi: »Slišajte njegove besede!«

Večerna seja parlamenta.

Ob 7. uri 20 minut zvečer se je seja parlamenta zopet pričela. Kakor že omenjeno, je poslanec Hummer odložil poročevalstvo o poslovniku ter je njegovo mesto zavzel načelnik poslovniškega odseka dr. German. Vršilo se je nato po nekaterih nebitnih izpremenbah glede citiranja paragrafov glasovanje in je bil zakon o poslovniku in poslovnik v tretjem branju sprejet ob navzočnosti več kot polovice zbornice in z dvotretjinsko večino. Proti je glasoval nemški Nationalverband.

Predlog poslanca dr. Lea je bil kot samostojen predlog odkazan poslovniškemu odboru.

Volitev ustavnega odseka, obstoječega iz 52 poslancev, se je določila za prihodnjo seja.

Sledile so razne interpelacije. Poslanec Reitz es se zavzema za ustanovitev posebnega odseka za begunske zadeve, enako poslanec

Bugatto. Iz predsednikovega odgovora je posneti, da se bo v kratkem lahko izvolil tak odsek.

Poslanec Nemeš je opozoril, da je bila danes izročena interpelacija glede eksplozije v municijski tovarni v Bolovcu pri Plznji v dunajskem češkem listu konfiscirana. — Predsednik je obljubil, da bo zadevo raziskal.

Poslanec Hummer je nato protestiral, da se je lex Leo odkazala poslovniškemu odboru, češ, da je to nedopustno. — Predsednik dr. Gross pa je bil prisiljen, izjaviti, da se ni nikdo uprl temu odkazu, vsled česar ga vzdržuje.

Podanih je bilo še nekaj nujnih predlogov in nekaj interpelacij, med njimi interpelacija poslanca Spiničiča glede postopanja v hrvaškem in slovenskem ljudskošolskem vprašanju v Istri in interpelacija poslanca Rybářa a f a glede uradne rabe italijanskih krajevnih imen v slovenskem ozemlju.

Prihodnja seja bo v torek, dne 12. junija ob 11. dopoldne s tem - le dnevnim redom:

1. Poročilo poslovniškega odseka o predlogu Lea, če je bo mogoče pravčasno razdeliti.

2. Volitev proračunskega, finančnega, justičnega, vojnogospodarskega in ustavnega odseka.

3. Prvo branje proračunskega provizorija.

Zadeva poslanca Grafenauerja

V imenu Jugoslovanskega kluba je danes vložil načelnik dr. Korošec po nalogu kluba od poslanca dr. Rybářa izdelan predlog, ki zahteva, da se naj na 5 let teče ječe obsojenega poslanca Grafenauerja izpusti iz ječe ter pokliče k sejam državnega zbora.

Predlog se opira na dejstvo, da je bil posl. Grafenauer nezakonito obsojen in da torej ni izgubil mandata.

Poslanec Grafenauer je bil obsojen od poljskega sodišča 10. armade v Celovcu dne 4. junija 1916 radi zločina po § 65 a) obč. kaz. zakona (kršenje javnega miru) na 5 let teče ječe. Ustava določa, da spada ta zločin pred porotna sodišča, ki jih je sicer mogoče suspendirati (z narvedbo celokupnega ministrstva), kar se je dne 25. julija 1914 res zgodilo, toda suspenzija je pristupna le za eno leto; zato so naredbe, ki so odpravile porotna sodišča tudi za l. 1915/16 in l. 1916/17 nezakonite in torej neveljavne.

Pa tudi po suspenziji porotnih sodišč bi bil moral priti posl. Grafenauer pred civilno kazensko sodišče, kajti po § 14 voj. kaz. reda so podvržene civilne osebe vojaški jurisdikciji le glede tam takratno nastetih kaznivih dejanj, med katerimi pa se zločin po § 65 a) ne nahaja. Vlada je zato v posebni naredbi odkazala tudi ta zločin in še nekatere druge delikte vojaški jurisdikciji. Ta naredba se nahaja v ostrem protislovju z ustavo ter je že zato popolnoma nična. Nična je pa obsodba posl. Grafenauerja tudi zato, ker je bila izrečena na podlagi postopanja, veljavnega za vojaška poljska sodišča, ki je po § 452 voj. kaz. reda izrecno omejeno na osebe, pripadajoče armadi na bojišču, torej velja za civilne osebe tudi le takrat, če so pridružene armadi. Posl. Grafenauer ni nikdar pripadal armadi. Njegova obsodba je torej iz treh zgoraj omenjenih vzrokov nična.

Jugoslovanski klub zato predlaga, da naj zbornica proglasi protustavne naredbe o suspenziji porotnih sodišč in spremembi kazensko-pravne kompetence proglasi za protustavne in torej od začetka neveljavne. Zato so vsi procesi in sodbe proti civilnim osebam izvršene

na podlagi teh naredb ni čne. Predsedništvo zbornice se pozivlja, da naj pozove posl. Grafenauerja k sejam ter izposluje njegovo takojšnjo izpustitev iz ječe.

Predlog se bo odkazal imunitetnemu odseku.

Podoben predlog je vložil posl. Stanček v imenu Češkega Svaza tudi glede obsojenih poslancev: dr. Kramarja, dr. Rašina, Choca, Vojne, Buřivala in Netolickega.

Italijani pri Jamljah znova odbiti.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. junija. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Ob cesti v Ojtoz smo z zaporim ognjem udušili slaboten sovražni sunek. Sicer mestoma oživljajoče infanterijsko delovanje.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Sovražnik se je mučil včeraj med Vipavsko dolino in morjem z brezuspešnimi napadi, da popravi zadnje dni na Kraški visoki planoti doživeli poraz. Njegovi napadi so se razbili. Naše čete so razširile z zavzetjem neke višine pri Jamljah svoj uspeh ter so držale v ljutih bojih vse zavzeto ozemlje. Število v zadnjih treh bojnih dnevih vjetih se je zvišalo na 250 častnikov, med njimi 4 štabni častniki, in 10.000 mož. Več italijanskih polkov smo vjeli skoraj z vsem moštvo neranjenih, tako polk št. 86, z 2685 možmi, polk št. 69, s 1932 možmi in polk št. 71, s 1531 možmi. Brigade Verona, Siracusa, Puglie in Ancona, v katerih vrstah so se ti polki borili, so uničene. V predoru pri Štivanu smo vplenili celo poljsko bolnišnico. Bojišče je posejano z mrtvimi Italijani.

V jasni mesečni noči od včeraj na danes so italijanski letalci daleč za našo fronto pripluli nad mesta in kraje. Na Notranjeavstrijskem so pripluli do Ljubljane, na Tirolskem v bližino Bolcana. Na Primorskem in Kranjskem je bilo nekaj prebivalcev od bomb ubitih. Škode ni bilo.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

Neizpremenjeno.

Šef generalnega štaba.

Dunaj, 7. junija. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Ničesar novega.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Ob Soči je sovražnik včeraj z največjo žilavostjo nadaljeval svoje poskuse, dne 4. junija mu odvzete pozicije za vsako ceno vzeli nazaj. Bojišče pri Jamljah je bilo zopet poraziše najsilnejše borbe. Italijani so podlegli. Njih napadi v masah so se povsod s težkimi izgubami zlomili. Zopet je ostalo 30 častnikov in 500 mož v naših rokah, tako da presega skupno število od 12. maja sem vjetih vso 27.000 mož.

V Ziljski dolini smo zbili dne 5. junija italijanski bojni dvokrovnik. Oba letalca smo neranjena vjeli. Isti dan so sunile naše napadalne čete v okolici Dreizelnim uspešno v sovražne pozicije. Včeraj živahen italijanski topovski ogenj v dolini Sugana in na visoki planoti Sedmih občin.

JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

V prostoru jugo - vzhodno od Berata so poguale naše varstvene čete sovražne oddelke v dolino Osum.

Šef generalnega štaba.

Bitka pri Jamljah. Iz vojnoporočevalskega stana 7. junija: Bitka pri Jamljah je trajala včeraj z nezmanjšano ljutostjo. Kakor prejšnje dni, so se trudili Italijani z uporabo največjih mas, da bi dobili nazaj dne 4. junija izgubljene pozicije. Ali samo pomnožili so svoje izgube. Čeprav so stopnjevali artiljerijski ogenj do skrajne ljutosti in metali v boj vedno nove rezerve na mesto povsem izmučenih in sestreljenih jurišajočih brigad, so ostali vsi njihovi napori brezuspešni. Število vjetikov se je zvišalo za 30 oficirjev in 500 mož. Prizadevanja Italijanov so stremela po njihovi izjavi v deseti bitki za tem, da bi obkolili Grmado na severu in na jugu. Odtod na prostoru pri Štivanu in Jamljah njihovi besni napadi v masah. Ti so jim bili daleč nekoliko pridobitve prostora, stali pa so jih izgube, ki niso v nikakem razmerju z dejansko doseženim uspehom. Z našimi zmagami 4. in 5. junija pa so prišli tudi ob to skromno pridobitev. Sila našega sunka na prostoru pri Štivanu je preprečila popolnoma našo obkolitev z juga.

Iz zgoraj označene utemeljitve jugoslovanskega predloga je spoznati vso njegovo dalekosežnost.

Najni predlog.

Razni poslanci Jugoslovanskega kluba so podali v seji dne 5. junija celo vrsto nujnih predlogov, ki se tičejo raznih podpornih akcij. Med drugimi so poslanci Jankovič, Benkovič in Hladnik vložili v imenu kluba nujni predlog radi podpore po potrebi prizadetim krajem v Posavju.

Istočasno je zabranila rezka, za Italijane istotako izgub polna akcija na prostoru pri Jamljah sovražniku izvedbo njegovih namenov na severu. Kljub vsem ponovnim navalom niso mogli Italijani tu naših čet potisniti nazaj in jim iztrgati pridobljenega prostora.

Dan ponosnega uspeha. Vojaško razmotrivanje poudarja, da je bil bojni dan 4. junija za naše čete ob Soči dan ponosnega uspeha, katerega si delita vzorna priprava akcije po našem vodstvu in hrabra predvidna izvedba po četah. Italijani so bili v bojih 23. do 26. maja ozemlje pred Grmado z višinsko črto kot 31 vred, jugovzhodno Jamelj-Flondarja - kote 24 - Stivan - Devin. Najvažnejše pozicije na tem odseku, one na prostoru od Medjevasido železnice, ki vozi iz Štivanja v Tržič, so od 4. dalje zopet v naši posesti. Italijansko časopisje je proslavljalo pridobitev tega sistema jarkov za pričetek zavajevanja Grmade, ključa do Trsta. Italijani so se bili vstali na sprednjem ozemlju te močne pozicije. Sedaj so pa pregnani iz nje in uničeni so njihovi večtedenski napori, njihovi z ogromnimi krvavimi žrtvami izvedeni poskusi, da bi se približali Grmadi za naskok. Dan 4. junija je za Italijane dan najtežjega razočaranja, kar so jih Italijani doživeli v tej vojni. Generalni polkovnik Borojevič je porabil psihologično in materijelno najugodnejši trenutek za velik protisunek in ga je uveljavil z močno roko. Sovražnik, težko utrjen po prejšnjih krvavih spopadih, je upal, da bo mogel v miru užiti nekaj dni retabliranja, da poskusi na to s se razpoložljivimi intaktnimi divizijami nov sunek v masah. Generalni polkovnik Borojevič pa mu je prekrizal ta načrt; iz parade je prešel k udarcu, ki je sovražnika nepričakovano zadel. Dvadesetno ljuto borenje naših neprimerljivih čet nam je vrnilo sprednje ozemlje Grmade. — Tako se nam kaže vedno globlje pomen tega uspeha. Po tako razkazani bitki, po tolikih odbitih italijanskih ogromnih navalih po uspehu italijanskih napadalcev na obmorskem odseku, naše čete preidejo iz defenzive v ofenzivo. Kar nič niso ustrašene in utrjene, marveč krepko udarijo, osvežene po udarcu se borijo junaško, žilavo in vztrajno tako, da jim prinese udarec na sovražnika sijajen uspeh. Kaj šele poreče Barzini, kadar bo opisoval dogodke 4. junija na našem obmorskem odelu?

Iz vojnega poročevalskega stana, 6. junija: Nadaljevanje našega napada na južno krilo kraške visoke planote s 4. t. m. je priborilo našim četam prebitni uspeh. Do včeraj so izgubili Italijani v teh bojih nič manj nego 250 oficirjev, med temi 4 štabne oficirje in 10.000 mož na vjetnikih. Tekom včerajšnjega dne in tudi ponoči so porabili vso svojo moč v to svrhu, da bi z istotako obupnimi kakor brezuspešnimi napadi zopet iztrgali našim 3. in 4. junija zopet zavojevane pozicije. Z najneregičnejšim sodelovanjem svoje artiljerije je vrgel sovražnik svoje rezerve na bojni prostor in jih pogal v gostih napadalnih valih v boj, ki pa so bile v ognju naše artiljerije in infanterije pokošane ali ovržene nazaj v ljutem spopadu. Naše čete niso samo obdržale zmagovito svojega prejšnja dva dneva pridobljenega ozemlja, marveč so ga še znatno razširile z zavojevanjem neke višine na prostoru pri Jamljah. Boj je bil nezasišano ljut. Italijani so hoteli za vsako ceno odvrti vedno očitnejši poraz in so trževali brez priznavanja polk za polkom, da bi predrli zidove naših postojank. Pri tem početju so izkravali. Na tisoče italijanskih trupel pokriva bojišče. Nekaj italijanskih brigad ne eksistira več. Proti breznačrtnemu navalu sovražnika so se vrgle naše čete s tako silo in prebitno močjo, da so njegove polke, ki so baš šli na bojišče in se se niso razvili, vjeli skoro cele. Na prostoru pri Štivanu so izvedle naše čete protinapad s takim udarcem, da so sovražno fronto popolnoma pre-

drle in vzele za to v tankajšnjem železniškem predoru spravljeno veliko bolnico. — Cadorna se je pripravil, da prebije nižavo pri Brestovici in obide Grmado, ali to nakano mu je prestrigel general Borojevič. Strašno mora učinkovati ta vest v Italiji na one, ki so jo izvedeli, kajti po padcu Grmade je hotel Cadorna v kratkem vkorakati v Trst. Sedaj koraka proti Tržiču.

Vpljeni topovi. Italijanska uradna poročila naznanjajo vplnitev več avstrijskih topov in strojnih pušk. Med temi topovi so mali topovi za jarke, ki so prideleni infanteriji tako, kakor strojne puške in se morejo vporabljalati samo v najsprednejši črti vsled malega učinkujočega obsežja. Pa tudi te topove je dobil sovražnik razstreljene in sicer samo na prostorih Kuka in Jamelj. Lani je bila naša ofenziva na Tirolskem vplnila Italijanom 318 topov pa pravih velikih topov, katerih izguba je Italijane hudo zadela.

Bobnajoči ogenj in strojne puške. A. Schalek poroča v »N. Fr. Pr.« med drugim: Težke mine bijejo. Bobnajoči ogenj iz 40 cm min je nov. Še nikdar niso gospodje videli kaj sličnega. Polkovnik pripoveduje počasi o Rusiji. Vsakih 8 dni so bile tam bitke, bili so grozni, smrtni dnevi. Ali takega bobnajočega ognja ni bilo. In pri tem letijo streljaki kakor na strelšču, precizno, na točke kot bobnajoči ogenj. Nijeden strel ne gre mimo, nijeden ne zgreši niti za las. Vsak strel zadene naš jarek ali to, kar je še ostalo od naših jarkov. Italijanska postojanka minometov je tam doli za Coroninjevo vilo, na okoli 1500 korakov oddaljena. Parkrat že jo je ustavila naša artiljerija. Pa kmalu je bila druga tu. Stojim pri strojnih puškah. Poročnik čaka poleg na napad. Njegove oči grozijo: Naj le pridejo. 12.000 strelav sem jim že dal, čeprav so me dvakrat zadeli: Več globoko udelanih strojnih pušk je tu. Vsaka ima pred seboj zemljevid, v katerega je urisana z ravnalom tangenta za pričakovani napadalni polukrog. Pred deseto bitko niso delovale, pa če so bile manjše prilike še tako vabljive. Te puške so bile presenečenje za Cadorna, ni jih bilo mogoče najti, nevidne mečejo sedaj smrt v jurišajoče vrste. Te strojne puške so zadušile v kalih že številne napade. Šele ako se vidi prizorišče teh napadov, dobi življenje mnogokrat slišana poročila in jih vidiš pred seboj udeležena. Šele ko vidim bobnajoči ogenj na Koti 171 in ga zasledujem s svojimi očmi, od solz motnimi, pričeljam pojmovati, kakšna je vojna tu v resnici.

Štiri polki proti šestim stotnijam. A. Schalek poroča dalje: Na vsak kos jarkov — tako pripoveduje neki stotnik — so se izvežbali v točenem streljanju. 45 sekund po poročilu že tiči zaporni ogenj na pravem mestu. Napad je potem seveda nemogoč. Devetkrat so prišli do nas. Devetkrat smo jih vrgli zopet dol. Pri tem nisem dal nikakega povelja, nikako navduševanje ni bilo potrebno. Moštvo je delovalo povsem samostojno, mirno, v pravem trenutku, brez panike. Ali mi tudi nismo bili tako kakor takrat prepričani, da smo tako močni. Štiri dni je vztrajal moj bataljon z dvema drugima stotnijama, vedno isti ljudje, na koti. Tam je prihajal vsak dan kak nov polk, enkrat tudi neki polk kraljeve brigade. Štirje polki proti šestim stotnijam. Ali ako bi ne bili zamenjeni, bi bili vzdržali še dva dni. V polnem redu smo odkorakali.

Akutna nevarnost avstrijske ofenzive v Trentinu. »Petit Parisien« prinaša iz Milana brzovjavo, ki označa nevarnost avstrijske ofenzive v Trentinu zopet za akutno. Obenem se poroča, da so dali zadnji vpoklici v Italijo 250.000 mož. Vpoklicali so tudi oproščene in časno na dopust poslane, iz česar se da sklepati na nove italijanske operacije.

Tehnična pomožna sredstva Italijanov. »Berliner Tageblatt« poroča: Francija pošilja vedno več letal tipov Farman, Voisin, Caudron, Nieuport in sedaj tudi Spad z jednim sedežem v Italijo. Vojni poročevalec »B. T.« pravi nadalje, da tekom njegovega bivanja med Plavmi in Kostanjevico je bil zbit na tla samo en francoski letalec. Angleži so dali težke baterije Italijanom. Čeprav legenda o 52cm. topu na soški fronti ne drži, vendar zadoščajo vporabljeni kalibri 24, 30, 35 in 38 v družbi z bližnjimi topovi in minometi, da ustvarjajo pekel na Krasu. Razven z ekrazitnimi granatami delujejo Italijani s plini. Italijani mečejo v bližinskem boju male jajcu slične ročne granate, ki morejo človeka omamiti, potem razstrelilne cevi, slične odrezanemu kosu plinovce, in smrdljive bombe. V jarke mečejo petarde, slične žepnim svetilkam, ki se ne razpočijo pri padcu, marveč eksplodirajo, ako najditelj v radovednosti odpre vratca.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

5. junija. V Trentinu in na karliški fronti kratke in manj ljute artiljerijske akcije in omejeno delovanje na naše pozicije pri Vodcah in vzhodno Gorice. Na severnih pobočjih Sv. Marka so bili zavrnjeni novi napadalni poskusi sovražnika v noči dne 4. junija in tekom dneva. Vjeli smo 38 mož, med temi 1 oficirja. Na Krasu je izvršil sovražnik, potem ko je bil stopnjeval artiljerijski ogenj, s katerim je več dni ljuto pobijal naše izpostavljene pozicije, do največje besnoti, napad v noči dne 4. junija z močnimi masami na Fajti greben do morja. Pozicije na Fajtiem greben, čeprav popolnoma razstreljene, je hrabro branila infanterija brigade Tevere (215. in 216. polk), ki je po

dojem boju in navzlic ljutemu odbilalnemu ognju sovražnika, ki se je bil mogel vstati prvi trenutek v nekaterih delih jarkov, končno vrgla nazaj. Vjeli smo 62 mož. Od Kostanjevice do grebena severno Jamelj so se naše čete hrabro upirale razljučenim napadom in protinapadom. Mogle so v hudih bližinskih bojih obdržati svoje pozicije trdno in so zasedle celo nanovo izpostavljeni odsek pri Kostanjevici med Vrščem in pokrajino južno Jamelj. Mi držimo krepko krilne pozicije. Vendar pa smo morali središče naših novih črt vzeti nazaj, da jih odtegnemo uničujočim učinkom ognja. S krepkimi protinapadi smo mogli najprvo zadržati gladko val sovražnega juriša. Nato smo z energičnim protinapadom skoro zopet vzpostavili prejšnji položaj.

Pričetek velike bitke na Flandrskem.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 6. junija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armada skupina prestol. Ruprehta Bavarskega.

Artiljerijska bitka v odseku pri Wytchaetu se je po kratkem presledku nadaljevala. Močne sovražne izvidne sunke smo zavrnili. Zvečer in ponoči je bilo bojno delovanje tudi blizu obali in ob fronti v Artoisu močnejše. Ko se je znočilo, so napadli Angleži z močnimi, globoko razporejenimi silami na severnem bregu Scarpe. Med Gavrelom in Fampouxom smo sovražnika s težkimi izgubami vrgli z bavorskimi četami nazaj. Bolj proti jugu so vdrlje njegove napadalne čete pri kolodvoru Roex v naše pozicije. Tam se vrši za majhne kose jarkov še boj.

Armada skupina nemškega prestolonaslednika.

Ob Chemin des Dames in v zapadni Champagni je bilo artiljerijsko delovanje izmenoma močno. V noči na včeraj so poskusili Francozi še tretji napad severo - zapadno od Brayeja. Tudi ta naval jim ni prinesel uspeha, pač pa jih je stal velike žrtve. Enako brezuspešno in z izgubami so močne francoske sile večkrat napadle naše jarke ob Zimski gori.

Armada fronta generalfeldmaršala vojvode Albrehta Württemberskega.

Ničesar novega.

Neka naša letalska flotila je metala na vojaške naprave v Shernessu (izliv Thems) nad 5000 kg bomb. Opazovali smo, da smo dobro zadeli. V številnih bojih ob fronti je utrpel sovražnik 11 letal. Poročnik Allmenröder je izvojeval svojo 25. in 26. zmago, poročnik Voss svojo 33.

Na vzhodnem bojišču in ob makedonski fronti je pri mestoma oživljajočem ognju in bojnem delovanju položaj neizpremenjen. Na vzhodnem bregu Strume so metali angleški letalci netilne bombe na dozorevajoča polja.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

Berolin, 7. junija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armada skupina prestolonaslednika Ruprehta.

Med Ypresom in Armentieresom divja od včeraj artiljerijski boj z nezmanjšano silo. Danes jutraj se je z razsežnimi razstrelitvami in najsilnejšim bobnajočim ognjem z infanterijskimi napadi Angležev bitka na Flandrskem v polnem obsegu razvnela. Z izredno silo je trajalo streljanje od kanala La Bassée tja na južni breg Scarpe. Pri Hulluchu, Loosu, Lievinu in Roexu so se danes pred dnevom ponesrečili močni angleški delni napadi.

Armada skupina nemškega prestolonaslednika.

Kmalu potem, ko so bili dolenjerenški filirji ob cesti Pinon - Jouy v ljuti borbi dvignili več vjetih iz francoskih jarkov ter opozorili nasprotnika na to točko, so se polastili rano jutraj južno od Pargny-Filaina delj meiningenskih, hannoveranskih in šlezvik - holsteinskih polkov sovražnih pozicij ob Chemin des Damesu v razsežnosti nekako 2 km. Z uspešno podporo artiljerije, metal min in letal in spremljani od pionirjev in v bojih zadnjega tedna posebno preizkušene napadalne batalijone št. 7, so vzele stotnije kljub živlavemu odporu zapovedani napadalni cilj. Proti zavzeti črti so bili po silnih ognjenih valovih naprejeni

močni sovražni protinapadi tja v noč. Vse smo zavrnili. 14 častnikov, 543 mož smo vjeli ter vplenili en revolverski top, 15 strojnih pušk in več metal granat.

Armada skupina vojvode Albrehta.

Ničesar posebnega.

Včeraj smo v boju v zraku zbili 8 angleških letal, od teh nekaj poročnik Voss, ki je s tem dosegel svojo 34. zmago v zraku.

Na vzhodnem bojišču in ob makedonski fronti nobenih večjih bojev.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

DOGODKI NA MORJU.

Berolin, 7. junija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

V Sredozemskem morju je bilo zopet več parnikov in jadernic s skupno vsebino 34.900 ton bruto potopljenih.

Šef admiral. štaba mornarice.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 7. junija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 7. junija zvečer.

V loku pri Wytchaetu je sovražnik vdrl v naš prvi pas pozicij. Sem in tja valoveči boj je v polnem teku.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

»Daily Chronicle« poroča, da se je velika odločilna ofenziva zaveznikov na Francoskem že pričela. Težke artiljerijske bitke niso več pripravljeno delo, marveč prve etape nove ofenzive.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

3. junija popoldne. Nemški ogenj v okolici Craona, o katerem smo včeraj poročali, se je razširil in je trajal vso noč na celi fronti in na visoki planoti Californiji. Končno so vrgli Nemci zapored pet napadov v velikih skupinah naprej, tri v vzhodnem odseku visoke planote Californije, dva v zapadnem odseku visoke planote Vauclerc. Sovražnika smo hitro zavrnili ter je imel velike izgube, zlasti v vzhodnem odseku visoke planote Californije. Njegove napadalne čete, ki smo jih z ognjem zmedli, so pustile pred francoskimi jarki mnogo mrtvih ter v naših rokah več vjetih. Artiljerijski boj je bil tudi v odseku La Bovelie in med dolino Miette in Aisne živahen. Več nemških nenadnih napadov v Champagni, v okolici Bezonvaux in v Vogezih južno od višine Sainte Marie se je tudi ponerečilo.

3. junija zvečer. Glasom dopolnilnih poročil so izvršile nemške napade, ki so bili po noči in jutraj namenjeni proti visoki planoti Vauclerc, enote, pripadajoče dvema divizijama. — Na visoki planoti Vauclerc so jurišali Nemci v zelo gostih valovih. Na nekaterih točkah je prodirala sovražna pehota v strnjenih vrstah. Prvi napad je valovil v našem ognju v neredu nazaj, pri drugem silnejšem navalu, spremljanem od metal ognja, se je sovražnik za nekaj trenutkov ustabil v naših najsprednjih pozicijah, mi pa smo ga takoj zopet zavrnili z močnim protinapadom naših čet. Vsi napadi, naperjeni proti zapadnemu in srednjemu delu visoke planote Californije, so se popolnoma razbili. Isti polki, ki so si pridobili 4. in 5. maja pri zavzetju Craona in visokih planot Vauclerc in Californije slavo, so nanovo dokazali svojo občudovanja vredno hrabrost pri obrambi od njih zavzetih pozicij. Končno smo pregnali sovražnika v severovzhodnem kotu visoke planote, kjer je jutraj obnavljal svoje napadalne poskuse in

kjer se mu je posrečilo ustaliti se v naši prvi črti. V tem boju, ki je bil izredno silen, je imel sovražnik zelo težke izgube. Obdržali smo popolnoma vse svoje pozicije ter vjeli še nekaj mož. Obstreljevanje s presledki na ostali fronti.

4. junija popoldne. Artiljerijski boj je bil snoči severo - zapadno od Froidmont ferme silen. Sovražnemu napadu ob 2. popoldne proti eksponiranemu delu naše pozicije se je posrečilo, ustaliti se v nekaterih kosih jarka. Na visokih planotah Vaucleerc in Kalifornija niso obnovili Nemci poskusov. V Champagni napad na sovražne jake vzhodno od Tetona; vpleni smo 3 strojne puške.

4. junija zvečer. Zelo živahen artiljerijski boj zapadno od Brayeja in Laonnois. V odseku Craonne - Chevreux časih obstreljevanje naših najsprednjih črt. Nobenega infanterijskega delovanja. Sicer mir.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

3. junija zjutraj. Naše čete so napadle včeraj zvečer sovražne pozicije južno od Soucheza. Na tej fronti smo že dobro napredovali. Čez noč je napadel sovražnik naše črte in najsprednje postojanke jugozapadno od Chresyja, pri čemer je izpočetka nekoliko napredoval. Naš protinapad je odvzel sovražniku vsa izgubljena tla razen eno postojanko, ki je ostala še v sovražnih rokah.

4. junija popoldne. V noči na 2. junij smo zopet zavzeli v sovražnih rokah ostalo postojanko jugo - zapadno od Chérisyja. Ponoči smo zavrnili sovražne pohode jugozapadno od La Basséeja in Neuve Chapelle. Vdrl smo v sovražne jake vzhodno od Vermellesa.

4. junija zvečer. Uspešna naša podvzeta severno od Armentièresa in južno od Wytchaeta. Obojestranska artiljerija je bila zelo delavna južno od Gouzeaucourta, v bližini Vimyja in v odseku pri Ypresu.

NAPAD NA OSTENDE.

Berolin, 5. junija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Sovražni monitorji so dne 5. junija zjutraj obstreljevali Ostende. Več belgijskih prebivalcev je bilo ubitih ali ranjenih, nekaj škoda na hišah ali stvarih je bilo. Zelo premočne izvidne enote, prideljene monitorjem, so zadele ob dve naši stranski torpedovki, od katerih je bila »S 20« do zadnjega trenutka streljala potopljena. Del posadke smo mogli rešiti. Sovražne enote so bile večkrat zadete in so se umaknile pred ognjem baterij na obali.

Šef admiral. štaba mornarice.

London, 5. junija. (Kor. urad.) Podadmiral v Dovru poroča: Rano zjutraj smo z dobrim uspehom obstreljevali oporišče in delavnico v Ostendu. Obrežne baterije so odgovarjale. Komodoro Tyrwhitt poroča, da so lahke križarke in torpedni lovci ob 6. zjutraj opazili nemške torpedne lovce. Lovci »S 20« je bil potopljen, drugi težko poškodovani. Rešili smo 7 preostalih z »S 20«. Izgub nismo imeli.

Popravek. Vsled napake pri spisovanju po stenogramu je bila dne 2. t. m. objavljena brzojavka cesarja Viljema nemškega cesarici označena kot poslana Njenemu Veličanstvu cesarici in kraljici Ziti, kar se s tem popravlja.

Položaj na Ruskem.

RUSKO URADNO POROČILO.

2. junija. Zapadna fronta. Sovražna artiljerija obstreljuje silno s težkimi topovi okoli Krevaboguš. Težka sovražna artiljerija je oddala strela na Brode. Na ostali fronti ogenj pušk. — Romunska fronta. Ogenj pušk in izvidno delovanje.

Romunsko uradno poročilo.

1. junija. Položaj je na celi fronti neizpremenjen. Na raznih odsekih spopadi izvidnih oddelkov in ogenj pušk. Artiljerijski ogenj je bil živahnejši v okolici Suraje, Luogoe, Colloerov, Otulescev in ob Donavi. Neka baterija je oddala več strelv na pristanišče Galac kot odgovor na obstreljevanje vasi Corel. Ruske baterije so obstreljevale Tulčo.

Volilna pravica za rusko konstituantno.

Petrograd, 4. junija. (Kor. urad.) Juridična komisija pri provizorični vladi je izdelala zakonski načrt za volitve v ustavodajni zbor. Načrt namerava uvesti splošno, direktno, tajno in enako volilno pravico brez razlike spola; ob enem je določila, da naj se volitve vrše po proporcionalnem sistemu. Vsi 20letni ruski državljani naj imajo pravico do udeležbe na volitvah. O načrtu se mora posvetovati še v to postavljeni posebni odel.

Ustavno zborovanje.

Amsterdam, 5. junija. (Kor. ur.) »Algemeen Handelsblad« javlja iz Petrograda, da se bo ustavno zborovanje vršilo v Petrogradu. Začasna vlada je že dala za to zborovanje urediti gledališko dvorano v ljudski palači.

Ruska armada.

Lugano, 6. junija. Petrogradski dopisnik »Daily News« poroča po lastnem izvidu o razmerah v ruski armadi. Novo urejevanje gre od severa proti jugu. Na severni fronti je disciplina popolnoma obnovljena. Na srednji fronti so nekateri korvi izvrstnem stanju, drugi pa še v neredu. Južna fronta pa dela vsem krogom velike skrbi.

Amerika v vojni.

PRETRGANJE STIKOV Z BRAZILJO.

Buenos Aires, 5. junija. (Kor. ur.) Dosedanji nemški poslanik v Braziliji v. Pauli odpotuje z osebjem poslaništva v Amsterdam. Dobil je prost pot.

Priprave Brazilije.

Iz Rio de Janeira poročajo, da bo brazilsko vojno brodogradnišvo koncem junija s patroljskimi vošnjami v južnem Atlantskem oceanu.

Nicaragua prekinila stike z Nemčijo.

Berolin, 6. junija. (Kor. urad.) Glasom uradnega poročila cesarskega poslanika pri srednjeameriških republikah, je Nicaragua pretrgala stike z Nemčijo.

Amerika in vojna.

Now York, 5. junija. (Kor. ur.) Reuter. Z jutrišnjim dnevom se začne registriranje vseh moških v starosti od 21 do 31 let. Sodi se, da bo popisanih deset milijonov za vojaško službo sposobnih mož. En milijon teh mož bo potrjenih. Pričakuje se, da se ponekod zgodijo nemiri, a oblasti so odločene, udušiti vsak upor.

General Pershing.

Iz New Yorka: Poveljnik ameriške ekspedicijske armade na Francoskem generalmajor John Pershing je najmlajši general te stopnje. Star je 57 let in se je udeležil več vojen, tako proti Indijancem, proti Kubi ter ekspedicije v Chihuahua. Bil je tudi ameriški ataše pri generalu Kurokiju v Mandžuriji.

Cesar na potovanju.

Cesar v Ratečah na Gorenjskem.

V nedeljo 3. rožnika je došla vest, da pride iz Beljaka čez Koren sam naš cesar. Vse je bilo takoj na delu; dekleta so spletale vence, moške in fantje, kar jih je še doma, so sekali in stavili majo. Ko pa je zažarel dan 4. junija, je bila vsa vas v praznični obleki. Raz vsako, s cvetjem ozaljšano hišo, je plapolala zastava, stalo je nebroj majev s slavaloki. Šolska mladina v praznični in narodni noši z zastavicami in cvetjem je bila postavljena ob s cvetjem posuti cesti, med njo učiteljstvo, gosp. župnik in občinski odbor z županom, nato pa pestra množica prebivalstva v običajni narodni noši. Ob en četrta na 10. popoldne se pripelje cesar s svojim spremstvom, ki je bil z ogromnimi živjo-klici pozdravljen, da je odmevalo od Ponca in razrite Mojstrovke tja med gromenje topov.

Cesarska dvojica na Koroškem in Predariskem.

Cesar in cesarica sta obiskala, prišedši s soške fronte, koroško obmejno ozemlje in Predarisko. 4. junija sta dospela v Beljak. Vlada se je peljal najprvo v dolino Podkorenjske Save. Dolg obisk je veljal Trbižu; pri Trbižu je nagovoril razna odposlanstva na koroški fronti se borečih čet. Med koroškimi prostovoljnimi strelci je bil 66letni podlovec Haberl, ki si je priboril v sedanjih vojni srebrno hrabrostno svetinjo in železni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje. Cesar ga je nagovoril s toplimi besedami in mu daroval 500 K. Cesar je obiskal nato Ziljsko dolino, kjer se mu je pridružila cesarica, ki je dotlej obiskala več vojaških bolnišnic in pripravila ubogim ranjenecem s svojim obiskom pravi praznični dan. V Smohorju sta ostala dalje časa. Tudi tu je cesarica obiskala bolnišnice. Potem sta obiskala Pliberk, potem Beljak. Povsodi je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo cesarsko dvojico in od daleč je prihitalo, da jo je videlo. O obisku v Beljaku smo obširneje poročali v sredo. Zaključek večdnevnega potovanja cesarske dvojice je bil na Predariskem. Cesarska dvojica je bila v Bregencu, Dornbirnu in Feldkirchu. Prebivalstvo jo je povsodi navdušeno pozdravljalo.

Kaj ti koristi denar v omari?

Podpiši vojno posojilo!

Izročitev komanderskega križa vojaškega reda Marije Terezije generalnemu polkovniku Borojeviču.

Dunaj, 7. junija. (Kor. ur.) Od soške armade se poroča: Zvečer 5. junija je bila v glavnem stanu soške armade povodom izročitve reda Marije Terezije generalnemu polkovniku pl. Borojeviču skromna svečanost.

Najstarejši zmagovitih podvodij armade, fcm. Vaclav Wurm, je izročil vojskovodji pred deputacijami armade in zbranega štaba od generalov armade odmenjeni komanderski križ vojaškega reda Marije Terezije z nagovorom, v katerem je bila izražena želja, da bi bilo vojskovodji usojeno, svojo armado privedi do končne zmage, ki naj drago domovino za vedno osvobodi sovražnika, ki je vdrl v njo.

Generalni polkovnik Borojevič je odgovoril z zahvalnimi besedami za počaščenje in je rekel: Jaz znam to počaščenje toliko bolj ceniti, ker sem pričel svojo karijero kot infanterist, nosil sem tornister in pošteno prelat vse, kar ima prelati mož, od strelskega jarka do vodje te velike armade. Moja preizkušnja me je obvarovala tega, da bi lok preveč napel. Izročite četam tudi tem povodom moje najsrčnejše pozdrave in recite, da morejo biti ponosne na svoje delo, za katero se jim iz polnega srca zahvaljujem. Bitka, ki je baš odnehala, je dogodek velike dalekosežnosti. Posebno intenzivno se bo komaj ponovila. Njegovo Veličanstvo cesar in kralj ob svoji zadnji navzočnosti pri armadi v svoji ginljivi naklonjenosti do nas vojakov ni mogel dobiti zadosti besed pohvale, priznanja in veselja radi činov armade. Iz notranjega prepričanja sem postavil v ospredje armado, njeno delo, moja gospoda, in ono vrlega moštva. Povodenj brzojav se je razlila na me. Zvezda na obnehu vojskovodij, vodja vzhodne fronte general feldmaršal princ Leopold Bavarski je pohvalil armado v zanositih besedah. Zaključujem s trikratnim hurá na soško armado. — Tekom večerje je izrekel generalni polkovnik pl. Borojevič cesarju toast in je rekel: Spominjajmo se ta radostni dan soške armade prvega Avstrija, prvega Ogra, prvega državljan in prvega plemenitnika monarhije. Spominjajmo se prvega vojaka, ki je soško armado na tako poseben način odlikoval in pokazal v vsako besedo, da mu je posebno pri srcu. Njegovo Veličanstvo, naš vzvišeni cesar in apostolski kralj: hurá!

Ko je končala priprosta svečanost, so krožili sovražni letalci v svetli junijski noči nad glavnim stanom.

Notranjepolitični položaj.

Bivši poslanec Kramar svojim tovarišem.

Odgovarjajoč na pismo Češkega svaza je poslal bivši poslanec dr. Kramar svojim tovarišem to-le pismo: Dragi prijatelji! Zahvaljujem se vam za Vaše prijazno spominjanje, ki me je zelo ganilo. Prosim vas, da sprejmete moje prične pozdrave. Še enkrat se vam zahvaljujem za prijateljske pozdrave ter ostanem Vaš Karel Kramar.

Dunaj hoče postati samosvoj.

Stolno mesto Dunaj je središče države. To mu nese lepe milijarde. Iz vseh dežela naše države se staka nekak tribut na Dunaj. Vse gospodarstvo je tam koncentrirano. Vse dežele so odvisne od Dunaja in nebroj je uradnikov, ki jih plačuje skupnost, ki pa pušajo svoje zaslužke na Dunaju. A Dunaj še vedno ni zadovoljen. Zdi se hoče ločiti od nižjeavstrijske kronovine in postati samosvoj, kakor so razne kronovine. Namen tega načrta je prav prozaičen. Dunaj neče več plačevati nižjeavstrijskih deželnih doklad. Čuditi se tem ni, Dunaj plačuje ogromne deželne doklade, nima pa nič od njih.

Ogrska kriza.

Dne 6. t. m. je bil skupni finančni minister baron Burian pri cesarju v avdijenci, da mu poroča o uspehu svojega posredovanja pri madžarskih strankah. Največ kaže, da stopi na čelo nove vlade Aleksander pl. Wekerle in da sprejme v svoje ministrstvo izključno samo politike, ki ne pripadajo nobeni stranki. V tem ministrstvu naj bi bili poleg Wekerle grof Ivan Zichy, Ludovik pl. Navay, grof Szereny in dr. Wlassics. To so vsi možje, ki hočejo glede volilne reforme malo več dovoliti kakor grof Tisza, a seveda še dolgo nečjo nič slišati o splošni volilni pravici. Kaj šele o splošni in enaki.

Volilna reforma na Ogrskem.

Budimpešta, 7. junija. (Ogrski kor. urad.) V klubih prostotnih stanovalcev

grofa Karolyja je bila včeraj zvečer ustanovno zborovanje bloka za volilno reformo. Na predlog poslanca Mihaela Karolyja je bila sprejeta resolucija, ki zahteva: 1. Uresničiti je splošno, enako, tajno volilno pravico z volitvami po občinah; 2. Skleniti je mir brez zavajevanja in brez kontribucij; 3. Zagotoviti je trajen mir potom mednarodnih uredb ter z demokratiziranjem armadnih in zunanjepolitičnih zadev. Značilno je, da se ljudska stranka, ustavna stranka in Apponyjeva skupina niso udeležile tega zborovanja bloka za volilno reformo.

VI. vojno posojilo.

Pri Ljubljanski kreditni banki kot oficijelnem subskripcijskem mestu je do incl. 5. t. m. subskribiralo 365 strank 8.035.450 K VI. 5¹/₂ avstr. vojnega posojila. Med drugimi so podpisali sledeči gg. in zavodi: Alojzij Vodnik, kamnosek, Ljubljana 30.000 K. Dr. Ivan Tavčar, župan ljubljanski 5000 K. Dr. Karel Triller, podžupan in deželni odbornik 5000 K. Prva hrvaška štedionica, Zagreb, delni znesek 58.800 K. Mestna hranilnica, Radovljica, delni znesek 200.000 K. Mestna hranilnica, Kamnik 150.000 K. Fran Dolenc, lesni trgovec, Stara Loka 10.000 K. Mestna hranilnica, Kamnik, za g. Jože Jazbec, tam 3000 K. Josip Rudež, graščak, St. Jernej, nadaljnih 2000 K. Okrajna hranilnica in posojilnica, Skofja Loka, za eno stranko 1000 K. Ivan Koželj, c. kr. orožniški stražmojster, Višnja gora 1000 K. Martin Zarnik, nadučitelj v p., Trnovo 1000 kron. Vincenc Jan ml., Dolgobrdo 1000 K. Pogrebno društvo Marijine bratovščine, Ljubljana 1000 K. Ivan Klobovs, superior, vojna pošta 339 800 K. Zadruga krojačev, Ljubljana 500 K. Oswald Dobeiz, Ljubljana 200 kron. — Nadalnje prijave sprejema centrala v Ljubljani in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t. č. Ljubljana) in Celju.

Pri c. kr. priv. splošni prometni banki podružnica Ljubljana so podpisali na VI. avstr. vojno posojilo: Občinska hranilnica, Krško 125.000 K. I. C. Mayer, Ljubljana 150.000 K. Paskal Aidinyan iz Trsta, sedaj v Ljubljani 38.000 K. C. I. Hamann, Ljubljana 30.000 K. R. E. Michelič, Zagorje, 20.000 K. Dr. Sebastian Elbert, prošt, Novo mesto 15.000 K. Dr. Guido Beyer, Mauterndorf 11.000 K. Dr. Alfred Valenta pl. Marchthurn, c. kr. profesor in primarij, Ljubljana 10.000 K. Johann Jax, Ljubljana 10.000 K. Oto Wolf, imetelj trdnice Karl Camernik & Ko., Ljubljana 10.000 K. Društvo zdravnikov na Kranjskem, Ljubljana 2000 K. Albert pl. Luschan, c. kr. državni pravdnik, c. in kr. stotnik, Borovnica 1500 K. Dr. Josip Hladky, c. kr. nadporočnik, Ljubljana 10.000 K. Trgovski gremij, Kočevje, 1000 K. Fran Schiffer, Ljubljana 900 K. Po trgovskem gremiju, Kočevje: Mat. Rom, Kočevje 10.000 K. Alojzij in Marija Kresse, Kočevje 1000 K. Janez Kresse, Kočevje 5000 K.

Kdor želi zadostiti svoji patriotični hubezni, poskrbeti zase in za svojo družino in pomagati tudi vdovam in sirotam naših hrabrih bojnikov, naj sklene takoj zavarovanje na vojno posojilo. Tako zavarovanje more skleniti vsaka oseba v starosti od 18. do 55. leta za zneske od 500 K. do 4000 K. in sicer brez zdravniške preiskave. Zavarovanje je veljavno od prvega hipa naprej za vsak primer smrti, tudi v vojni. Zelo nizka zavarovalnina, ki se pozneje še znižuje, se more plačevati tudi v malih obrokih. V tem, ko zapadejo drugod vplačila v prvih dveh letih, se izplača po našem zavarovalnem načrtu zavarovalcu polna vrednost vojnega posojila že tudi takrat, ako je vplačal le en ali le nekaj premijskih obrokov. Odstojejo se le še dolžni zneski predjuma. Kdor želi torej podpisati VI. vojno posojilo in si istočasno tudi osigurati bodočnost, naj se obrne še pred pretekotom podpisovalne dobe na deželno poslovalnico c. kr. avstr. vojnega zaklada za vdove in sirote v Ljubljani, Francovo nabrežje l/l. nadstropje, na njene okrajne poslovalnice ali na njene izkazane zastopnike.

Dnevne vesti.

— Odlikovanja. Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje z meči je dobil vojaški oficijal Miroslav Likozar. Srebrno hrabrostno svetinjo so dobili: nadlovce Franc Hönlmann, enoletni prostov. Anton Urbanja, četovalja Josip Skuli in podlovca Franc Osolnik ter Ivan Rekar, vsi 7. lov. bataliona. — Pri gorskem strelskem polku št. 2 je bil štabni narednik Franc Kukman pri stotniji strojnih pušk št. 1, ki se je v boju pri deseti soški bitki posebno izkazal, odlikovan s srebrno hrabrost-

no svetinjo 1. razreda. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila korporal 6. težkega top. polka Franc Mlekusi in četovalja 97. pp. Ivan Valič.

— Odlikovanja. Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil na severnem bojišču inženir poročnik Fran Debevec. — Vojni križec za civilne zasluge 3. razreda sta dobila pristava pomožnih uradov v c. kr. finančnem ministrstvu Joško Lamprecht in Ivan Pušnik.

— Padel je na italijanskem bojišču vojni kurat dr. Ivan Andolšek, rojen 1885. v Sodražici, prefekt na gimnaziji v c. kr. akademiji »Theresianum« na Dunaju. Sovražna granata ga je ubila. Pokojnik je jako vestno in z veliko vnamo vršil svoj težki poklic in pomagal in tolažil ranjene na najnevarnejših mestih bojišča.

— Pregledovanje superarbitrancev. Pri pregledovanju »T« so se pojavili dvomi, ali pridejo v letih 1893. do vstetega leta 1876. rojeni, ki so bili med vojno superarbitrirani in izpuščeni iz pregledovanja ali ne. C. kr. domobranksko ministrstvo je opozorilo na to, da pridejo vsi, ki so bili pred 30. novembrom 1916 spoznani za črnovojno službo nesposobnim, k pregledovanju. Doba pred vojno in med vojno potemtakem ne pride v poštev, marveč le 30. november 1916. Kdor je zamudil pregledovanje, naj se takoj zglati.

Podpisovanje na VI. vojno posojilo je podaljšano do 22. junija.

— Južna železnica. V upravnem odboru južne železnice sedita dva ogrska državna poslanca, avstrijskega državnega poslanca po ni nobenega. Dasi teče večina vseh prog južne železnice po slovenskem ozemlju in je slovensko prebivalstvo v največji meri interesirano na južni železnici, je pač umevno, da tudi slovensko prebivalstvo nima braničelja in zastopnika svojih interesov v upravnem odboru. To je stvar, kateri bodo morali pozneje slovenski poslanci posvetiti nekoliko pozornosti. Danes bodi le omenjena mala epizoda. V upravnem odboru južne železnice sedi nekaj Francozov, katerih mandati so potekli in ki tudi novih mandatov pred koncem vojne ne bodo mogli izvrševati. A predlog, naj se namesto francoskih upravnih svetnikov izvolijo kak nemški politik ali industrijalec, je bil vendar odklonjen. Rothschild nima interesov samo v Avstriji, nego tudi drugod in se neče zameriti svojim francoskim tovarišem.

— Za vojaške je preskrbljeno. Vojno ministrstvo je izdalo na vsa vojaška poveljstva ukaz, v katerem je rečeno, da mora civilno prebivalstvo v ozadiju silno varčevati z živili, dočim so vojaki na bojiščih zadostno preskrbljeni. Prebivalstvo se s tem ukazom pozivlje, naj prodaja kar ima živil na razpolaganje v mesto, mesto da jih pošila svojem na bojišču, ki jih ne potrebujejo.

— Imenovanja v državni stavbni službi. Za višjega stavbenega komisarja je imenovan inženier Radovan Sernec za Štajersko.

— Promocija. Gospod Vladimir Vidmar, sin poštnega ravnatelja v Pulju in sedaj poročnik pri c. in kr. trdnjanskem topničarskem polku št. 4, je bil dne 25. maja t. l. na vseučilišču v Pragi promoviran doktorjem prava. Cestitamo!

— Nova umetnica. Bivša gojenka »Glasbene Matice« v Gorici, Cirila Medved, je dovršila letos konservatorij na Dunaju in napravila izpite za koncertno in operno petje pri slovitem profesorju Forstenu z odliko. Na potu v širni svet želimo mladi umetnici obilo uspeha. Ker čujemo, da do konca vojne ne sprejme nobenega engagementa, želimo in upamo, da bomo imeli priliko, slišati jo pri kaki prireditvi v Ljubljani.

— Jadranska banka. Subskripcija novih delnic tega denarnega zavoda je imela izredno dober uspeh. Svota prijavljenih zneskov je dosegla devetkratni znesek izdane glavnice. Na občnem zboru, ki se je vršil 26. p. m., je bilo sklenjeno izplačati za leto 1916. 6% dividendo, to je 24 K za delnico.

— Slovensko Planinsko društvo naznanja, da sta koč na Veliki planini in Kamniškemu Sedlu že odprta in oskrbovani. Opozarja se glede kruha, da ga v kočah ni dobiti, pač pa je poskrbljeno glede pijače in živil v kolikor je to mogoče v sedanjih razmerah. Dijaki, ki hočejo dobiti brezplačno prenočišče, se imajo oglasiti pri odboru in lahko dobijo za vsak posamezen slučaj tozadevno izkaznico.

— Poročila se je dne 5. t. m. trgovca in posestnika hčerka Lija Bonač z nadporočnikom Walter Pothornom. Cestitamo!

— Reja domačih zajcev se širi. C. in kr. zajčna pod Rožnikom v Ljubljani je v svojem neutrudljivem delovanju za propagando začelereje dosegla zopet lep uspeh. Meseca ma-

ja je namreč s tu zrejenimi kuncel ustanovila v okoliših vojnega zapovedništva F. M. Conrad - Hötterfora na Tirolskem dvoje večjih podružnic, vsako s 50. čistokrvnimi zajci. Nad vse dobro meso porabijo za hrano v tamkajšnjih bolnišnicah. Obe podružnici imata že lepo številno mladičev, ker je bilo med poslaniimi živalmi mnogo zajkeli, ki so kmalu po svojem dohodu vrgle mladiče. — Naj še pripomnimo, da je podružniška c. in kr. zajčarna ustanovila v Ljubljani in okolici lani 209 in letos dosedaj že 51 manjših zajčaren po 5, 10 in 50 kuncev.

— Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v petek, dne 15. junija 1917 v mestnem vojaškem nastanitvenem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanujejo v I. mestnem okraju (Poljanski kraj) in v II. mestnem okraju (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) v petek, dne 15. junija; za III. mestni kraj (Trnovo in Gradišče do Franca Jožefa ceste) v soboto, dne 16. junija; za ulice med Prešernovo ulico, Franca Jožefa cesto, Bleiweisovo cesto, Cesto na južni kolodvor in Miklošičevo cesto v ponedeljek, dne 18. junija; za IV. mestni kraj (St. Peterski kraj in Vodmat vzhodno od Miklošičeve ceste) v torek, dne 19. junija. Za Spodnjo Šiško in vse one, ki bi bili zadržani v gori navedenih dneh, v sredo, dne 20. in v četrtek, dne 21. junija 1917.

Uradne ure izplačevanja so od 3. do pol 6. popoldne. Stranke se prosijo, da se natančno drže teh določb.

Živo srebro bo začela zopet kopati v baron Bornovem rudniku pri Sv. Ani pod Ljubljem berlinska banka S. Bleichröder.

Iz obupanja. Josipina Zupanc v Brezovi občini Sv. Martin na Štajerskem je opetovano napovedala, da si zaradi vojnih težav še konča življenje. Izvršila je svoje napovedovanje s tem, da je skočila v vodnjak, v katerem se je potopila.

Umor v Celovcu. Kontoristinjo Berto Frat, rojeno Semmelrock, so našli v Celovcu v njenem stanovanju umorjeno. Omožila se je lani in je njen mož na fronti. Osumljen je umora neki pomožni poštni sluga, ki so ga zaprli.

Zgubila se je včeraj dopoldne, v četrtek, zlata broža v obliki medaljona od Marije Terezije ceste po Dunajski in Šelenburgovi ulici v Nunsko cerkev, po Wolfovi ulici do stolnice. Broža ima spominsko vrednost. Proti dobri nagradi naj se odda pri pravicu g. Zajcu na Dunajski cesti.

Izgubila se je Tula-ura z kratko veržico od mestne jame do Marijinega rga. Pošten najditelj na jo izroči proti dobri nagradi vratarju mestnih hlevov Cesta na Kodeljevo št. 8.

Izgubljena je bila zlata okrogla broža s 5 kamni. Odda naj se proti nagradi pri ge Vedernjakovi na Rimski cesti št. 23, I. nadstropje.

Aprovizacija.

+ Oddaja cenejšega mesa na rumene izkaznice. Mestna aprovizacija ljubljanska je nameravala v soboto, dne 9. junija in v nedeljo dne 10. junija oddajati zopet cenejše meso na rumene izkaznice. To je pa sedaj popolnoma nemogoče, ker aprovizacija ni dobila dovolj goveje živine. Meso se bode oddajalo na rumene karte prihodnji teden in se natančneji razpored še objavi.

+ Oddaja cenejšega mesa za Viš in Moste se ne more izvršiti v soboto, dne 9. junija kot nameravano, ker aprovizacija nima dovolj goveje živine na razpolago.

+ Krompir. Urad za prehrano opozarja, da bode podvržen centralnemu gospodarstvu samo krompir, ki bo pridelan jeseni, pomladanski krompir leta 1917. je prepuščen svobodni prodaji z ozirom na potrebo hitre porabe.

+ Moščani dobivajo sedaj cenejše meso iz vladne akcije od mesta ter si ne žele ničesar drugega, kakor da bi mestna občina ljubljanska prevzela tudi še razdeljevanje drugih živil, da bo konec pritožb in da bo že enkrat red, ki ga kljub vsem pritožbam doslej ni bilo mogoče doseči.

Razne stvari.

* Časti vreden dostojanstvenik. Izjemno sodišče na Dunaju je obsodilo okrajnega svetnika in hotelirja Ivana Missa na štiri leta težke ječe. Ta hotelir in javni dostojanstvenik je bil poglavar tatinske družbe, ki je kar na debelo kradla živila.

* Oplenjeni železniški vagoni. V Gradcu so zaprli sedem železničarjev, enega strojevodjo, pet kurjačev in enega delavca, ker so plenili plombi-

rane železniške vozove. Pri hišnih preiskavah pri teh ljudeh je policija našla mnogo ukradenih stvari in precej znatno svoto denarja. Dognano je doslej, da je ta družba pokradla vsaj za 15.000 K.

* Zanimiv vohunski proces se vrši že nekaj časa sem v Rimu in iz »Kölnische Volkszeitung« je razvidno, da bo njega konec morebiti velikega pomena za politično razmerje med Italijo in med Vatikanom. Odkar je Benedikt XV. papež, je živel v Rimu nemški prelat Rudolf pl. Gerlach. Se pred izbruhom italijansko - avstrijske vojne so italijanski listi srdito napadali prelata Gerlacha in ga dolžili, da ni le nemški agent, nego tudi poglavar posebne družbe vohunov, ki dela na korist Nemčije. Po skrivnostnem potopu italijanske vojne ladje »Benedetto Brin« so bili trije slaboglasni Italijani aretirani in izdano je bilo tudi povelje, aretirati prelata Gerlacha. Vatikan se je zavzel za Gerlacha, češ, če je tudi Nemec, po svoji cerkveni službi spada med vaticansko duhovščino in nima italijanska policija z njim nič opraviti. Po dolgih pogajanjih je Gerlach po novem letu 1917. zapustil Vatikan in Italijo. Zdaj je prišla stvar v italijanski parlament. Tam je bil Gerlach obdolžen, da je vzpizoril veliko vohunjenje in da je kriv potopa ladje »Benedetto Brin«. Ob enem so bili izdani letaki polni obdolžitev ne samo prelata Gerlacha, nego tudi celoga Vatikana, nego tudi papeža samega. V procesu je bilo zaslišanih že 120 prič. Neki vojak Bruno Tedeschi, ki velja za nevarnega sleparja, je bil tudi zaslišan kot prič in je trdil, da mu je prelat Gerlach ponudil 100.000 lir, če provzroči potop kakve velike vojne ladje. »Kölnische Volkszeitung« pravi, da je italijanska vlada vzpizorila ta proces, da bi dobila v roko mogočno orožje proti Vatikanu.

Gospodarstvo.

— Mestna hranilnica ljubljanska. Promet meseca maja 1917. 1437 strank je ušlo K 2.289.359-51, 1428 strank je dvignilo K 779.443-50, torej več ušlo K 1.509.916-01. Stanje ulog K 59.090.828-10. Število uloženih knjžic 33.884.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnica in tisk »Narodne tiskarne«.

Zoper obrazne bolečine vzamemo Fellerjev jako dobrodejni, bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z zn. »Elsa-fluid«. Predvojne cene 12 steklenic franko za K 7-32 pošlje lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatr št. 238 (Hrvaško.) Mnogo zdravnikov je priporočajo. Daleč čez 100.000 zahvalnih pisem. Naj bi bilo vedno pri hiši. (fs)

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljnat portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji 185

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

Kalodont

Zobna krema

Sarg, Dunaj.

Zahvala.

Za sočustvovanje povodom smrti mojega nepozabnega soproga oz. brata, svaka, strica, gospoda

Henrika Wrussa

c. kr. gozdarja v p.

se podpisana najtopleje zahvaljujem vsem prijateljem in znancem, zlasti preč. gosp. duhovnikom, gospem, ki so mi v težkem času izkazale posebno pozornost, gg. pevcem in vsem onim, ki so blagopokojniku izkazali zadnjo čast, — spremivši ga na njegovi poslednji poti.

KLANEC, dne 29. maja 1917.

1846

Amelija Wrussa.

Proda se
vila z vrtom.

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Kislo vodo

namizno in zdravilno slatino, ter za brizgane (Spritzer) in vino raspošilja po povzetju 1753

A. OSET, p. Guštanj, Koroško.
Kupim vse vrste prazne steklenice od kisle vode in sode.

Sprejme se zdrava, skušena in marljiva

vzgojiteljico

(ev. učiteljica) k dvema dečkoma v starosti 5 in 6 let, popolnoma vešta slovenskega in nemškega jezika v govoru in podučevanju, z vso oskrbo v hiši. 1844

Ponudbe se prosijo pod »Na doželo 1844« na upravn. »Slov. Naroda« z navedbo plače, referenc in vposlatvi spricvala.

Priporočam
cikorijo, milo za pranje, slivovko in tropinovec.

Naročila za cikorijo in milo izvršuje tudi od 5 kg dalje po pošt. povzetju

tvrdka A. Kušlan
Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

Zaboje
že rabljene za vsebino sadja od 25 do 200 kil in 1850

korbice
pletene za 5 do 10 kil, kupi vsako množino

Ivan Razboršek, Šmartno pri Litiji.

VABILO

na
redni občni zbor

okrajne hranilnice in posojilnice v Idriji

P. Z. Z. Z.

ki se bode vršil

v uradnih prostorih zavoda v četrtek, dne 14. junija 1917 ob 1. uri popoldne

s sledečim sporedom:

1. Čitanje revizijskega poročila od c. kr. deželnega kot trgovskega sodišča v Ljubljani pooblaščenega revizorja in ukrepi vsled tega.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1916.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Služajnosti.

IDRIJA, dne 6. junija 1917.

1847

ODEBOR.

Stranka brez otrok 1840
stanovanje

v mestu, takoj ali pozneje. 1836
Pismene ponudbe pod »brez otrok 1836« na upravn. »Slov. Naroda«.

Kontoristinja
se sprejme. 1832
Kranjska aprovizacijska družba z o. z.
Franciškaška ulica št. 4.

Večja trgovina z meš. blagom

v mestu na deželi s sedežem c. kr. okrajnega glavarstva, c. kr. sodnije in drugih uradov, ob železnici, se prodaja ali da v najem. 1838
Vprašanja pod »trgovina 1838« na upravn. »Slov. Naroda«.

Pravkar je izšla

„Serija 6 razglednic po originalih Hinka Smrekarja“

Cena 1'20 K.

Naroča se pri: „Umetniški propagandi“ v Ljubljani, Sodna ulica št. 5.

Srbečico, potenje, pripeko, lušenje kože, lišaje, grinte, kožne bolezni, ture, otekline in rane ozdravi hitro in sigurno

iantarsko mazilo.

Ne umaže in ne diši. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spadajoče brinovo milo 4 K.

Gerö Sandor, lekarnar, Nagy Körös 30.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA 1874

parfumerija, fotografska manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov. Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zldovska ulica 1.
Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Najbolj zanimiv in najbolj slov. ilustrirani tednik so:

ki pridobujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z boljše in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 118

„TEDENSKÉ SLIKE“ so nepolitičen in nestrankski ilustrirani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„TEDENSKÉ SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, bravnica, vsako društvo itd. Zahtevajte, „TEDENSKÉ SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKÉ SLIKE“ stanejo četrt leta K 3.— pol leta K 6.— in celo leto K 12.—. Naročniki dobe kot nagrado slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercar ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKÉ SLIKE“ takoj!

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKÉ SLIKE“ brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravništvo lista „TEDENSKÉ SLIKE“

Ljubljana, Franciškaška ulica 10/1.

Najugodnejša prilika za naložitev kapitala
se nudi podjetniku

na prostovoljni prodaji

krasnega posestva hiše št. 32 „gostilna Fider“ v Kranju, s krasnim razgledom, najpriljubljenejši kraj za letoviščarje.

Te posestvo vlož. št. 417 Kranj, parcela 336 z dvoriščem in gospodarskim poslopjem parcela 337/1 vrt in parcela 337/2 vrt in vlož. št. 803, njiva sedaj vrt, se zaradi družinskih razmer

prostovoljno prodaja na licu mesta

dne 10. junija t. l. eventualno 11. junija t. l. pod lastno ceno 56.000 kron. Kupci se prijazno vabijo. 1848

Informacije se dobe v pisarni odvetnika g. dr. Štempharja v Kranju.